

NARODNI DNEVNIK

Izbija vsak dan opoldne, izveniš nedelj
in praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po
pošti: Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO:
SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 12.
TELEFON ŠTEV. 552.

Recepti se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.
Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček, uradu št. 12.022.

Meščanska demo- kracija.

Včerajšnji »Slovenski Narod« si je privoščil malo filozofiranja o socializmu. Pri tej priliki je napisal stavek, da so moderni sociologi ugotovili, da je socializem zelo mnogo škodoval mirnemu razvoju sodobne družbe, ker da je ustvaril notranje razprtije, ki so zadrževale industrijo in trgovino, s stavkami uničevale ogromne dobrine in moderno družbo privedle skoraj v krvavo revolucijo kakor v Rusiji.

Smo zelo radovedni, kje je iztaknil »Slovenski Narod« tistega modernega sociologa, ki je napisal ta neverjeten nezmysel. Zgodovina je še vedno dokazala, da delajo revolucijo samo gladni ljudje in revolucijo sitih še svet ni doživel. Namen socializma pa je vendar revne gmotno dvigniti in kako naj torej povzročuje krvavo revolucije!

Če le malo pogledamo po svetu, vidimo, da je najmanjša komunistična nevarnost tam, kjer je ljudstvo dobro situirano. V bogati Ameriki komunizma ne poznajo, v Angliji enako in na Francoskem in v Nemčiji nazaduje komunizem stalno. Pač pa je vedno mogoča revolucija tam, kjer nima ljudstvo eksistenčnih možnosti, kjer ljudstvo gladije in zato je bila krvava revolucija v carski Rusiji, zato so bili italijanski koloni dostopni za komunistična gesla, zato se bolgarski zemljelci raje družijo z njim sicer nasprotnimi komunisti, ko krvniki vlade Cankova, zato je bila ob silni gospodarski katastrofi Porenja komunistična nevarnost na višku in zato ni v Jugoslaviji prav nobene komunistične nevarnosti, pa čeprav jo nerodni državniki naravnost izzivajo.

Socializem ne povzročuje krvavih revolucij, temveč naravnost njihovo smrt. In zato so komunisti proti socialni evoluciji, zato odklanjajo odpravo proletariata.

Ampak za gotove ljudi je socializem res nevaren in če se »Slovenski Narod« med nje prišteva, je čisto v redu. Za vse tiste ljudi namreč, ki nočejo, da bi socialne neenakosti izginile, da bi tudi najbolj priprosti delavec prišel do človeškega življenja. Ti ljudje, ki se branijo dati delavemu človeku, onemu, ki pridobiva vse dobrine, tudi najbolj potrebne stvari, ti slepi sovražniki socializma, ti so pravi povzročitelji revolucij. Zakaj ti silijo delavski sloj v vedno bolj in bolj odločno borbo, ki postane končno tudi krvava. In ti so krivi, če nastajajo v družbi notranje razprtije.

Razvoj človeškega življenja gre v liniji navzgor. Če je bilo v starih časih le malo ljudi svobodnih, je sedaj svoboda vsaj načelno splošna last. Če je bila včasih zemlja last samo nekaterih, je danes vedno bolj last tistih, ki jo obdelujejo. In če je bil včasih rudar in fizičen delavec navaden suženj, je danes v modernih demokracijah prav tak gospod ko vsak drug. Jasno, da ta razvoj še dolgo ni dovršen, temveč komaj pričel. In zato je gotovo, da bodo potrebni še težki boji, dokler bo dokončan. Toda dokončan bo in naj se upirajo gotovi reakcionarji kakor hočejo. Kolesa zgodovine ni mogoče zaustaviti.

Ker ljubimo svoj narod, hočemo, da bo v njem ta razvoj dovršen brez hudih kriz. In da se to zgodi, je dolžnost meščanske demokracije. Izhajajoča iz meščanstva, prežeta od prvega socialnega duha mora biti tisti most, ki bo izravna-

Delovni program anketne komisije.

Zagreb, 7. maja. Včeraj zjutraj ob 8. so prispeli v Zagreb člani anketne parlamentarne komisije: predsednik Laza Marković in člani: Vojislav Janjić, Kojić, Milan Simonović, Radivojević, Bora Milovanović, dr. Šuperina, dr. Šekija Behmen, Grga Andjelinić, Budisavljević in dr. Polić, ki zastopa Pečića.

Ob 16.55 so se sestali člani anketnega odbora k seji v saborni dvorani. Posvetovanje je trajalo do 18. Na tej seji se je imela vršiti načelna razprava, kako bi se ugodilo sklepom parlamenta in da bi prišli do končnih rezultatov. Po daljši obširni diskusiji so sklenili: 1. da se pregleda sodni material v navzočnosti in s pomočjo preiskovalnega sodnika; 2. da se zasliši predsednika hrv. selj. kluba Pavla Radića; 3. da se pregledajo zapisniki s sej poslancev HSS, bivše HRSS, na katerih so govorili o vstopu HRSS v seljaško internacijo; 4. da se po potrebi uvede preiskava tudi v ostalih volilnih edinicah radi točnih podatkov, kakšno stališče so zavzemali poslanci HSS, ki so pod anketo, glede vstopa v seljaško internacijo.

Prihodnja seja se bo vršila danes ob 10. dop. V zvezi s tem je posetil dr. Laza Marković sinoči preiskovalnega sodnika dr. Körblerja in se je z njim posvetoval o vsem, kar bi bilo važno za današnje delo.

LAZA MARKOVIĆ O ANKETI.

Zagreb, 7. maja. Predsednik anketne parlamentarne komisije dr. Laza Mar-

ković je na vprašanje, kaj misli o anketi, izjavil, da so se v Beogradu vršile že tri seje odbora. En del članov je zahteval, da deluje anketni odbor v Beogradu. Večina pa je bila zato, da deluje odbor v Zagrebu odtodno v Hrvatski. Nato smo sklepali, ali naj gre v Zagreb samo en del ali vsa delegacija. Odločili smo se za poslednje. Na zadnji seji, ko je odstopil dr. Subotić, sem bil jaz izvoljen za predsednika ankete. Kot predsednik anketnega odbora ne morem imeti nobenega mnenja v tej stvari. Najprej moramo pregledati ves material, potem šele si bomo lahko ustvarili končno sodbo.

IZJAVA BEHMENA.

Dr. Behmen je izjavil, da je on ob priliki verifikacije zastopal mišljenje, da je treba verficirati vse mandate radičevcev, ker sploh ni razlogov, da bi se ti mandati razveljavili, zlasti pa ne radi komunizma. Smatra vse delo anketnega odbora za odveč, in ker je po njegovem mnenju le formalnega pomena. Upa, da bodo vsi radičevski mandati verficirani en bloc.

Slično izjavo je podal tudi član Davidovičevega demokratskega kluba g. Grga Andjelinić.

Zagreb, 7. maja. Kakor doznava Vaš depisnik, je bila včerajšnja seja anketnega odbora zelo živahna. Po izvestnih poročilih niso bili nekateri sklepi na seji sprejeti soglasno, ampak z večino glasov.

Optimistična izjava Stjepana Radića.

»NA SPORAZUMU SE DELA. STVAR SE RAZVIJA DOBRO.«

Zagreb, 7. maja. Včeraj je imel Stjepan Radić priliko, da se je razgovarjal z novinarji. Stjepan Radić je podal tole izjavo: Dela se na sporazumu in določeni so že ljudje, ki imajo to vprašanje izvesti. Stvar se razvija zelo dobro.

G. Pavle Radić je novinarjem izjavil, da je imenovanje nove vlade vzbudilo na prvi mah neugoden dojem, zlasti pa na one, ki niso bili dosedaj informirani, zakaj je ta vlada imenovana, ali pa imenovanje te vlade sploh niso pričakovali. HSS polaga v tem momentu vso pozornost na delo anketnega odbora in njegovi sklepi bodo govorili dovolj o politični

situaciji. S Pašićem nisem govoril več, kakor ono, kar je bilo objavljeno v tisku, ker je g. Pašić faktično bolan. O priliki bivanja v Zagrebu sem govoril z mnogimi veljavnimi politiki radikalne stranke in vsi razgovori so se kretali v okviru vprašanja sporazuma med Hrvatini in Srbi. Po mojem prepričanju to vprašanje ne bo prišlo z dnevnega reda, dokler ne bo likvidirano. Ves čas je HSS v stikih z blokom in akcija HSS v bloku se smatra kot razširjena akcija bloka.

O sami anketi g. Pavle Radić ni hotel dati nobenega pojasnila.

MEDNARODNA PARLAMENTARNA KONFERENCA BO V WASHINGTONU.

Beograd, 7. maja. Včeraj so se vrnili naši delegati, ki so prisostvovali mednarodni interparlamentarni konferenci, na kateri so se vršile priprave za mednarodno parlamentarno konferenco v Washingtonu. Na tej seji komisije v Parizu so sklenili, da se vrši mednarodna interparlamentarna konferenca v Washingtonu in je bil določen tudi sle-

deči program: 1. razorožitveno vprašanje; 2. vprašanje mednarodnega carinskega saveza; 3. vprašanje modifikacije mednarodnega kazenskega prava; 4. vprašanje zaščite narodnih manjšin; 5. vprašanje proizvajanja opija in zdravil. Delegati se bodo mudili v Ameriki preko 20 dni. Naša delegacija bo izvoljena kasneje.

val prehuda nasprotja med enim in drugim taborom. Dolžnost meščanske demokracije je, da uveljavi tudi v kapitalistični družbi zmysel za moderne socialne zahteve, katerim odreka danes upravičenost samo kulturen analfabet, in šele potem bo meščanska demokracija v stanju, da med delavskim slojem vzgoji čut narodne solidarnosti. Je naravnost nezmysel, zahtevati od delavca, da se navdušuje za onega, ki mu jemlje njegove zadnje sile in mu ne priznava niti najbolj osnovnih pravic.

Pred vojno je na Češkem vodil tako stranko meščanske demokracije. Masaryk. Brez njegove realistične stranke ne bi bil češki narod na tej višini, na kateri je.

Tudi Slovenci rabimo svojo realistično stranko, ki bo seznanjala narod z modernimi pridobitvami in ga vodila na pot, ki so jo drugi narodi že davno dosegli. Ali pa je danes naša inteligenca tako zdrava in tako požrtvovalna, da se loti te naloge?

Upamo, toda ne trdimo.

Radikali za ustanovitev senata.

Beograd, 7. maja. Med radikali se je včeraj govorilo, da postaja vprašanje revizije ustave vse bolj aktualno. Svoj čas je obstajalo vprašanje, da se uvede pri nas dvodomni sistem: Zgornja in spodnja hiša. Izvedba te ustanove pa se zahteva radi tega, ker sam parlament postavlja državo v težke razmere, med tem ko bi senat v veliki meri mogel korigirati delo v parlamentu in ohraniti državo v normalnem stanju.

Senat, ki se namerava uvesti, bi sestojal z dve tretjini izvoljenih članov, ena tretjina pa bi bila imenovanih. Ker pa se uvedba dvodomnega sistema ne more izvršiti brez revizije ustave, zato je potrebna inicijativa z merodajnega mesta. Ta ideja pa, če tudi je bila v začetku možna, pozneje ni dobila krepkega razmaha. Kajti samo po sebi umevno, bi bila s tem dana možnost za revizijo ustave tudi v drugih točkah. Če pa bi prišlo do revizije vsled ustanovitve senata, bi krona sama v tem slučaju odredila one člene, ki se imajo revidirati. V tem slučaju bi moglo tekom tega leta priti do ponovnih volitev. Kako ulogo bo igrala pri tem vprašanju HSS, o tem je še prerano govoriti. Odnosaji med radikali in radičevci so še v razvoju in bodo ostali na tem potu, dokler ni dosežen predsporazum.

IZJAVE KALFOVA.

Beograd, 7. maja. Bolgarski zunanji minister Kalfov je prispel v Beograd. Z ministrom Ninčičem je imel doljšo konferenco, nakar je s prejel novinarje. Dejal je, da je namen njegovega potovanja v inozemstvo dokazati realno nevarnost komunizma. Bolgarska, da je sicer v stanju, da sama zatire komunizem, toda vseeno se hoče dogovoriti o tem tudi z drugimi državami. Komunizma da je kriv Stambolijskijev režim, ki ga je podpiral. Komunisti kmetskih mas ne morejo pridobiti. Samo posameznike lahko ubijajo, toda zmagati ne morejo. Katastrofa na veliki četrtki je bila velika, vendar je ostalo ljudstvo povsodi mirno. Samo napolnaobraženci so s komunisti. — Glede izjav bolgarskih ministrov o krivdi Srbije je dejal Kalfov, da more samo ponoviti oficijelno izjavo vlade Cankova. Odnosaji med Bolgarsko in Jugoslavijo pa so dobri. Novih vojakov Bolgarska ne zahteva, ker zadostuje sedanje število vojske. Vpoklicanih 10.000 rekrutov bo koncem maja odpuščenih.

KRALJEVO POTOVANJE V DALMACIJO.

Beograd, 7. maja. Nj. Vel. kralj in kraljica nameravata posetiti 16. t. m. Dubrovnik. Nato bo kraljeva dvojica prepotovala vso Dalmacijo. Kraljica bo iz Dalmacije potovala na Bled, kralj pa se bo preko Ljubljane vrnil v Beograd.

PAŠIĆ — OZDRAVEL.

Beograd, 7. maja. Radikali izjavljajo, da je zdravstveno stanje Pašića najugodnejše. Danes pričakujejo sejo vlade, ki se bo vršila ali v domu g. Pašića ali pa v predsedništvu vlade. Na seji vlade bo Ninčič poročal o položaju in o svojem sestanku s Kalfovom. Zvečer pa potuje Ninčič s poslednjim brodom v Bukarešto na konferenco Male antante.

Gospodarski program SKS.

Govor inž. Zupančiča na oběnem zboru SKS.

Mladinski listi so prenehali s svojim bavovom. Verjetno je, da ga bodo sedaj vpraševali le v privatni agitaciji. Zato se nam zdi vredno, da objavimo še gospodarski program SKS, kakor ga je podal g. inž. Zupančič. To tem bolj, ker je ravno gospodarski program za kmetijsko stranko najvažnejši in ker jasno dokazuje, da ni nobena stvar SKS tako tuja, ko separatizem ali pa protisrbstvo. G. inž. Zupančič je izvajal:

Naš gospodarski položaj

je z ozirom na težko gospodarsko krizo, pomanjkanje gotovine ter nam nenaklonjeno državno gospodarsko politiko naravnost kritičen. Slovenija se bori v najakutnejši krizi, ki lahko postane usodepolna za ves naš marljivi rod. Celo nekdanji najbolj cvetoče panoge našega gospodarstva so prišle v prav bedno situacijo. Kaj je temu vzrok? Za nas je odgovor enostaven, ker stoji naša stranka neomajno na stališču, da bodi država urejena tako, da bo v njej svobodno in neovirano odločevala ljudska volja v vseh zadevah bodisi političnega ali gospodarskega značaja.

Nacionalni moment je bil, ki nam je izvajal svobodo, ki nas je ujedinil v eno državno celoto in ki bo tudi v bodoče poklican v obrambo naše narodne svobode. Sad te svobode, socialno srečo in blagostanje nam zamore soditi pa šele dobro narodno gospodarstvo. V tem poglavitem vprašanju tiči pravo

jedro svobode

in nje pravi pomen. Narodnemu ujedinjenju Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno državno telo mora slediti neposredno tudi tesna gospodarska spojitev naših gospodarskih enot. Nepobitno dejstvo je, da tvorimo Slovenci eno gospodarsko enoto in zato ne moremo razumeti, da se iz gole strankarske strasti ali celo iz materijalizma in osebnega egoizma izroča to gospodarsko edinic v brezobzirno gospodarsko izkoriščanje.

Promet.

Medsebojni promet in trgovina v državi bi morala postati kar najživahnejša. V okviru državnih mej je potrebna odstraniti vse tozadnevne zapreke. Predpogoj dobremu gospodarstvu so pa v splošnem dobre komunikacije, to je dobre ceste in ugodne železniške zveze. Slovenija potrebuje za svoj gospodarski razvoj dograditve treh važnih železniških prog in sicer:

1. Zvezo Kočevja in Črnomlja preko Lukovdola z obstoječo progo Karlovac-Reka tako, da dobimo najkrajšo zvezo s Sušakom. Potrebno je, da postane naša trgovina neodvisna od italijanskih pristanišč: Trsta in Reke.

2. Spojitev št. Janja s Sevnico. Tukaj gre le za progo 12 km. Ta železniška zveza je bila kot prva že leta 1919 sprejeta v program novogradnje železnic in je bil tudi dovoljen državni kredit za trasiranje, katero se je izvršilo že v letu 1920.

3. Tretja potrebna železniška zveza je spojitev Rogaske Slatine s Krapino, kjer manjka ca 17 km železniške proge. S to zvezo bi se spojila Stajerska s hrvaškim Zagorjem. Zgradbo te železnice zahtevajo tudi hrvaški gospodarski krogi.

Pripominjam, da je zgradba obeh prvih gori navedenih prog že zakonjena v zakonu o Bleerovem dolarskem posojilu.

Razen teh železnic, od katerih so bile prve dve vzakojene po izrecni zašlugi SKS, je še obilo drugih nujnih zvez. Radi tega smelo zahtevamo, da se končno vendar že premakne vprašanje železnic v Sloveniji z mrtve točke. Ravno tako bo brezpogojno potreba pristopiti tudi k gradnji potrebnih mnogih cest v Sloveniji.

Naša skrb gre za tem, da se doseže popolna gospodarska osamosvojitev kmečkega ljudstva, ker to ljudstvo ni le stan, ampak je narod sam. Položaj tega kmečkega naroda pa je od dne do dne težavnejši. Vedno težje občutijo produktivni sloji davčno breme. Gospodarski krogi sami radi uvidevajo težak položaj države in avtonomnih korporacij, vendar pa mora imeti vse gotove meje.

Proti preobremenitvi.

Povsod so našle utemeljene zahteve gospodarskih krogov razumevanje, kar je najboljši dokaz, da so bile njihove zahteve upravičene. Le finančno ministrstvo je ostalo brezobzirno in noče ničesar uvideti. Le tako je razumljivo, da smo dobili za letošnje Veliko noč namesto pirhov nove krute davčne odredbe dvanajstinskega zakona. Invalidski davek je bil povišan za 100%, remontni komorski pribitek za vojaška prevozna sredstva pa znaša novih 100% invalidskega davka. Vrh vsega tega smo pa dobili še nov davek na fizične ali ročne delavce, ki znaša 2% celega zaslužka. Delodajalci jamčijo za plačilo tega davka od strani delavcev. Izbiranje bo zahtevalo velik uradniški aparat, in bo zato uspeh tega davka le majhen. Slovenija pa bo tudi za ta davek takozvani poskusni zajec. Ako ga prenese, je prav, ako ga ne prenese, tužna ji majka! Saj je naša delegacija finančnega ministrstva prava mačeha svojih ožjih rojakov. O tem smo si pač že dolgo na jasnem. Neverjetno ali resnično je, da si ravno naša ljubljanska delegacija, prizadeva, da nas pripravi celo ob vso

imovino bivše dežele Kranjske.

Načelno je nesporno, da je imovina bivše dežele Kranjske ali pa Stajerske juridična oseba in dokazano je tudi, da država te imovine od sedaj ni prevzela. Tudi v zemljiški knjigi je še vedno razvidno, da je lastnik te imovine dežela Kranjska. Finančni delegaciji to seveda ne zadostuje. Vsekakor je menda jasno, čigav je deželni dvorec v Ljubljani, saj že ime samo to pove. Le naša finančna

delegacija ima svoje pomisleke, ki bi jih rada uveljavila na našo škodo v Beogradu.

Deželno premoženje tako Kranjsko kot Stajersko je znosil skupaj z mravljinčjo pridnostjo naš davkoplačevalec in zato more to premoženje pripasti samo bodočim pokrajinskim oblastim kot pravnim naslednikom naših bivših dežel. Neodpustljivo je, da se vspostavitev deželnih oblast od strani današnjega režima brezvestno zavlačuje. Štiri leta so pretekla, odkar so take avtonomne pokrajinske oblasti po ustavi predvidene in dasi se režim krčevito drži Vidovdanske ustave v drugih zadevah, jo v tem brezobzirno gazi. Deželna oblast kot faktor nam je brezpogojno in nujno potrebna za gospodarski razmah kakor ribi voda. Ako hočemo gospodarsko korakati naprej je pa tudi potrebno, da mora biti naša dežela kot samoupravna oblast osnovana na popolnoma nezavisni finančni podlagi. Beograd dosedaj ni pokazal v naših velikih nujnih gospodarskih vprašanjih nikakega razumevanja. Poseči moramo po samopomoči, kajti gre za eminentne gosp. interese najširših plasti naroda.

Država je inkamerirala naše deželne doklade in potrebno je, da začne avtonomne korporacije energično akcijo, da jim država prepusti del svojih lastnih dohodkov. To bi bili predvsem realni davki. Ne moremo dalje mirno gledati, da pri nas propadajo ceste, da se hladno prezira potreba vodovodov in da se reducira število bolniških postelj. Stojimo odločno na stališču, da smo ena država celota in zato je v celokupnem interesu, da se v vsakem pogledu osamosvojimo od inozemstva. Zato tudi ni dobro, ako se pušči pri nas še nadalje propadati važne gospodarske panoge iz golega lokalnega patriotizma sedanjega vladnega režima. Napredno kmetijstvo naj tekmuje, tekmujeta naj obrt in industrija. Da se zamore to uspešno izvršiti, je nujno potrebno, da se posveti skrb v večji meri gospodarskim vprašanjem, ki interesirajo široke kroge naroda.

V to rubriko spada

vprašanje kmetijskih kreditov.

Nadalje vprašanje obrtniških kreditov in vprašanje kreditov za domačo industrijo. Zakon o kmetijskem kreditu je baš sedaj v aktualnem štadiju in le želeli je, da bi se ta akcija čimprej izvedla, in pa da bi se sredstva za njo izdatno zvišala. Zalostno pri tem je le, da se vladi ne gre toliko za stvar, kakor pa za strankarski prestiž. Proti tozadevnim dosedanjim zakonskim načrtom so bili od vseh naših združenj zvez vloženi protesti, ker niso odgovarjali dejanskemu namenu. Tudi zakonski načrt o obrtniškem kreditu ne pride radi istih bolezni do zaželjene rešitve. Odločno odklanjamo zlorabo tako važnih gospodarskih vprašanj v strankarske namene. Z eno besedo zahtevamo enakopravnost in to tembolj, ker plačujemo ravno mi Slovenci efektivno največ davkov. Finančna uprava je ponovno odbijala vse prošnje za znižanje sedanjih previsokih davkov v Sloveniji, ker stojimo tik pred izenačenjem neposrednih davkov.

Do takrat da naj potrpiamo! Zato se pa tudi mi postavljamo na enako stališče in odločno protestiramo, da bi se pri nas posamezne davčne vrste linearno poviševale ali pa uvažali celo novi davki pred izenačenjem neposrednih davkov, za celo državo. Nič manj važno kot davčno vprašanje za nas je

carinska in tarifna politika

ter trgovinske pogodbe, ki jih vlada sklepa s tujimi državami. Ker smo kmetijska država, bi se moralo v vseh teh velevažnih gospodarskih vprašanjih v prvi vrsti ozirati na zahteve kmetijstva in interese agrarne produkcije. Pogrešna carinska in tarifna politika v naši državi sta nam prizadejali že ogromne škode in naša živina in poljski pridelki so skoraj izpodrinjeni že iz vseh večjih svetovnih tržišč. Tako gospodarska politika vodi naš narod v siromaštvo, ob enem pa bosta propadla tudi obrt in trgovina, da o domači industriji niti ne govorim. Vseled tega je nujno, da se takoj ustanovi kmetijska zbornica za Slovenijo, ki bo v vseh važnih gospodarskih vprašanjih zastopala interese našega kmetijstva. Dokler se pa zbornica ne ustanovi, pa naj vlada upošteva predloge Kmetijske družbe za Slovenijo v Ljubljani. Istočasno pa je potrebno, da se posveča tudi večja pozornost izobrazbi kmetijskega naraščaja in zato se naj vendar že enkrat ustanovi tolikokrat obljubljena kmetijska in mlekarška šola za Gorenjsko.

Edino razveseljivo poročilo, ki vam ga morem podati, je konstantno in vstrajno napredovanje

zadrugištva.

Promet v Zvezi slovenskih zadrug je v lanskem letu narasel od 36.000.000 na 55.000.000 dinarjev. Dobro organizirano, solidno kmetijsko in obrtno zadrugištvo, ki si je pridobilo trdno zaupanje v narodu, je doseglo v zadnjem letu dokaj lepih uspehov za malega človeka. Vse tri naše zadrugne zveze so prahratile v zadnjem letu samo na razliki vsled nižje obrestne mere kmetu, obrtniku in malemu človeku nič manj kot 20.000.000 dinarjev poleg raznih drugih gospodarskih koristi. Zadrugištvo najbolj odgovarja pravemu agrarnemu socializmu in je vsled tega naše kardinalno sredstvo v dosegu osamosvojitve podeželskega delavnega ljudstva.

Uravnajmo naše delo tako, da bo narodu in državi v kar največjo korist. Z združenimi močmi se lotimo dela, ki nas povede za neslajvo in boljšo bodočnost. Neustrašeno naprej do zmage našega gospodarskega programa, ki jo bomo zanesljivo izvajali ramo ob ramo s srbskim zamljoradnikom in hrvaškim seljaštvom.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani.

Včeraj se je vršila redna javna seja Trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Zborovanje je otvoril zbornični predsednik g. Ivan Knez. Pozdravil je dva jubilarja, ki sta praznovala že dni petdesetletnico svojega rojstva: načelnika oddelka ministrstva trgovine in industrije dr. Rudolfa Marna in zborničnega podpredsednika Ivana Ogrina, nato se je spominjal umrlega zborničnega člana Ivana Rakovca, nakar je podal

predsedstveno poročilo.

ki je obsegalo sledeče točke: 1. trgovsko-politične zadeve, 2. finančne in davčne zadeve, 3. prometne zadeve, 4. kriza industrije in izvoza, 5. kreditne zadeve, 6. socialnopolitične zadeve, 7. obrtnopravne zadeve, 8. razstave in velesejmi, 9. statistika trgovskega in obrtniškega gibanja.

Iz tega poročila resumiramo sledeče podrobnosti:

1. Pogajanja s kraljevino Italijo za rešitev likvidacijskih vprašanj, ki so se poprej vršila v Benetkah, so se nadaljevala v Firenci. Dosedaj še niso uspela do definitivnega zaključka o predvidenem programu. Do konca januarja so bile sklenjene konvencije o ureditvi reškega pristanišča, o ureditvi železniškega prometa med našo državo in Reko, o razdelitvi arhivov bivše avstro-ogrške monarhije med nasledstvene države ter za naše gospodarske kroge zelo važna konvencija o ureditvi privatnih dolgov in terjatev, ki se glasijo na stare avstro-ogrške krone. Nadaljnje konvencije se nanašajo na upravo podmorskih kablov ter podrobno ureditev službe v bazenu Thon de Revel.

2. Finančne in davčne zadeve. Dvanajstinski zakon vsebuje več za naše gospodarske razmere odločilno važnih določb. Predvsem je tu omeniti pričetek izvajanja komornega prireza, ki je bil uzakonjen že z zakonom o ustroju vojske in mornarice leta 1923, kakor tudi 100% povišanje invalidskega davka. Ko je zbornica zaznala za nameravano povišanje davkov, je v imenu gospodarskih organizacij brzojavno opozorila odločilne faktorje na pretežno obremenitev Slovenije po lišnem davku, dohodnini in posebni pridobitni. Povdarila je, da potrebujemo radi velike brezposelnosti in krize industrije omilitve davkov ter da bi vsako novo breme moralo izzvati kritične posledice.

3. Kljub mnogim urgencam še ni stopila v veljavo že lani odobrena 30% znižana tarifa za izvoz lesa preko prog bivše južne železnice. Pretekli teden je prišla v Benetkah konferenca za sestavo jugoslovensko-italijanske jadranske tarife, ki ima že v teku meseca maja stopiti v veljavo. Zbornica je zbog vedno bolj kritičnega položaja v obratu naše industrije posvečala ureditvi tarifnih vprašanj posebno pažnjo in naslovlila na odločilna mesta celo vrsto spomenic.

4. Število brezposelnih se cenil v zborničnem okolišču na 23—25.000. Uvidevajoč ta opasni položaj, je zbornica naslovlila celo vrsto vlog na ministrstvo trgovine ter ministrstvo financ in tudi z osebnimi intervencijami posredovala za čimprejšnjo uveljavljanje nove carinske tarife.

5. Ena od usodepolnih posledic porasta dinarja je naraščajoče število poravnjav in konkurzov. Število poravnjav v zborničnem področju znaša v zadnjem četrtletju pri protokolariranih tvrdkah 12, pri neprotokolariranih pa 17. Konkurzov je bilo razglašanih 18, in sicer 7 o protokolariranih tvrdkah, 6 pa o neprotokolariranih. Na mnoge pritožbe radi zastoja v reševanju trgovskih sporov pri sodiščih in radi počasnega eksekucijskega po-

stopanja v Vojvodini in Srbiji je zbornica intervenirala pri ministrstvu pravde za pospešitev eksekucijskega postopanja ter se udeležila pripravljanih akcij za ustanovitev organizacije za zaščito interesov upnikov v Sloveniji.

6. Na konf. bančnih zavodov glede vprašanja regulacije obrestne mere, ki se je vršila dne 28. februarja v Ljubljani, se je dosegel sporazum glede obrestovanja vlog. Obrestna mera znaša sedaj od 5—12%. Glede obrestovanja posojil pa ni bil dosežen noben sporazum. Te znašajo sedaj do 16%. Z ozirom na kreditne nepravilne je zbornica opetovano posredovala, da se dovoli plačevanje davkov v obrokih.

7. Vsa Slovenija uživa sedaj pri Narodni banki okoli 125 milijonov dinarjev kredita, ali povprečno 9% vseh kreditov, kar nikakor ni v skladu z gospodarsko važnostjo in razvitostjo naše industrije.

8. Za udeležbo na vzorčnem sejmu v Milanu ni bilo v krogih naše industrije in eksportne trgovine mnogo interesa. Lyonskega velesreja se je udeležilo iz Slovenije 10, pariške razstave pa 28 razstavljavec.

9. V trgovskem registru beležimo v zadnjem času 84 novih vpisov in 27 izbrisov. V obrtnem katastru znaša v zadnjem polletju število prijav 855, število odjav pa 797. Posebno veliko je število odjav pri trgovini s lesom, kjer je kriza zelo akutna. Med rokodelskimi obrati znaša število prijav v zadnjem polletju 879, število odjav pa 256.

Zbornični I. tajnik dr. Murnik predlaga predlog na pomnožitev števila članov predsedstvenega odseka. Število naj se pomnoži za 3 člane. Predlagajo se: Rebek Zdravec in Petovar. Sprejeto.

Nato poroča o rekurzu pokojninskega zavoda za nameščence proti zbornični dokladi, ki se je predpisala njegovemu oddelku za prostovoljno višje zavarovanje nego je normirano v zakonu. Poročevalec je na podlagi §§ 7 in 21 zborničnega zakona ter člena 271 trgovinskega zakona podrobno utemeljil upravičenost predpisa ter predlagal, da se rekurz zavrne, kar je zbornica sprejela brez debate.

Zbornični član gosp. V. Rohrmann poroča v imenu računskih pregledovalcev o računskih zaključkih zbornice za leto 1924.

Premoženje večjih zakladov ob koncu leta 1924 je znašalo: Pri zborničnem zakladu Din 2.599.911,35; pri pokojninskem zakladu Din 349.239,65; pri zakladu za višjo trgovsko šolo Din 85.003,—; pri zakladu za volitve Din 88.392,57; pri stavbnem zakladu Din 676.390,46; pri zakladu za izdajanje učnih knjig Din 26.000,—.

Na podlagi izvršene revizije in skontracije predlagajo pregledovalci, da se računski zaključki zbornice in njenih fondov za l. 1924 odobre in naj se predlože ministrstvu trgovine in industrije, I. zborničnemu tajniku g. dr. V. Murniku kot računodajalcu pa da absolutorij. Soglasno sprejeto.

Nato povzame besedo g. Ivan Jelačin ml., ki se zavzame s toplimi besedami za prošnjo Ljubljanske borze, ki prosi, da se ji dovoli brezobrestno posojilo. Borza se mora boriti neprestano za doseg prispadajočih ji privilegijev, ki bi ji zagotavljali obstoj in nemoten razvoj. Zbog te okolnosti se je morala borza zadolžiti. Da premaga te začetne težkoče, prosi borza zbornico za brezobrestno posojilo. Glede na važnost in potrebo borze v Ljubljani je zbor. dovolila borzi 120.000 Din brezobrestnega posojila. Predlog je bil soglasno in z odobravanjem sprejet.

Dogodki v Bolgarski.

Razprava proti sofijskim atentatorjem.

Kot prvi je bil zaslišan v torek Francoz Eugen Luis Leger, bančni uradnik, ki ni vedel ničesar važnega.

Na popoldanski razpravi je bil kot prvi zaslišan kmet Kosta Petrov. Okovan je v težke okove. Petrov je odločen mož. Po revoluciji je pobežnil v planine in se pridružil četi Todora Grudeva. Ta četa je hodila po vaseh in agitirala za revolucijo. Po zimi je četa pobežnila v Grčijo, od tam v Turčijo in končno v Srbijo. Nastanili so se v Nišu. Državni pravdnik sprašuje: Kdo je plačal hrano in stanovanje v Nišu? — Ne vem, — odgovarja Petrov.

»Kdo je vse prihajal k emigrantom,« vprašuje dalje državni pravdnik.

»Zemljodelski ministri. Jančev pa je odhajal v Beograd in se sestajal z ministrom Atanasovim.«

»In s kom še?«
»Z Radičem.«
»Kdo je Radič?«
»Zemljodelski vojvoda.«
»Kakšen vojvoda?«
»Hrvaški zemljodelski vojvoda.«

Nato je zaslišan Ceho Kirov kot prič. Tudi on je v okovih. Pravi, da se je večkrat boril z vladnimi četami. Bil je v Nišu in tajno prišel v Bolgarsko. Na vprašanje, kdo da je

plačal železnico, pravi Kirov, da srbska država.

Za njim je bil zaslišan Strati Stefanov, ki ni v okovih, ker jih je zmanjkalo. Imel je nalogo, da izvršuje zvezo z ilegalnimi organizacijami, toda je bil takoj pri prehodu meje aretiran.

Kot zadnji je bil zaslišan dijak Kolev, ki je dejal, da je bil advokat Friedman glavni član nelegalne komunistične organizacije. Razprava je bila nato preložena.

Še tri žrtve.

Tekom včerajšnjega dne so podlegle ranam še tri žrtve atentata na katedralo. Med njimi sanitetni polkovnik dr. Stančev in rezervni podpolkovnik Nikolajev.

Običajna smrtna formula.

V Plovdivu je bila odkrita nova komunistično-zemljedelska zarota. Izvršene so bile številne aretacije. Eden od teh zarotnikov, bivši aviatik Agov, ki je bil v tajni službi Stambolijskega je bil ubit, ker »je skušal pobežniti.«

V Ruščuku so ubili orožniki Ivana Rešova, ki je bil osumljen, da je ubil policijskega agenta Kuzinceva. Ubit je bil, ker je »skušal pobežniti.«

Politične vesti.

— Kako je zgubljaj Pribičević bitko za bitko, poroča prav lepo zagrebški »Obzor«. Ko je bila HRSS še republikanska in se je moglo Radiča sumničiti kot separatista, je moglo govoriti, da je njegova politika, ki jo obje Radiča, državotvorna. Ko pa se je HRSS odrekla republikanstvo, je izgubila Pribičevićeva politika zmisel. Tdaj pa je morala retirirati Pribičević korak za korakom. Pribičević je po razglasu obznane trdil, da so radičevci veleizdajalci, katere je treba vse skupaj zapreti, Pašić pa je smatral za pa-

metneje, da se prične z njimi pogajati. Ko je Pribičević to videl, je izdal parolo, da je pogajanje z radičevci sicer dopustno, toda le s celim »nacionalnim« blokrom. Ko je videl Pribičević, da tudi to ne drži in da se nasprotno vrše že pogajanja za vstop radičevcev v vlado, je bila njegova zahteva, da smejo radičevci vstopiti v vlado le, če ostanejo v vladi samostojni demokrati. Ko je tudi ta zahteva padla, pa hoče, da se sprejme sam. demokrati v radič. stranko. In na tem zadnjem adutu bo obvisel g. Pribičević.

— Ne gre tako, kakor bi želeli samostojni demokrati. Mladinski listi so napovedovali dan za dnem, da se bo izvršila rekonstrukcija

vlade, ki bo definitivno utrdila vlado »nacionalnega« bloka. Te rekonstrukcije ni še danes, temveč samo skromna izpolnitev vlade. Pribičević je v skupščini slovesno napovedal, da bo v tork predložena vladna deklaracija, kar bi se sicer moralo zgoditi že davno. Tudi to se ni zgodilo in o deklaraciji se danes niti ne govori. — Pribičevićeva »Reč« je pričela dalje ostro kampanjo proti Radiću, češ, da je neiskren. Toda odziva ni. Nasprotno, vodilni radikalni listi so nastopili proti. Najprej »Vreme«, sprva sicer le indirektno, nato pa oficielna »Samouprava«, in sicer direktno. Je to prvi slučaj, odkar obstoji »nacionalni« blok, da polemizira »Samouprava« z glasilom samostojnih demokratov. Pa pri tej prvi polemiki ne ostane.

— **Diplomatični konflikt med Rusijo in Japonsko.** Novi sovjetski poslanik Kop se je na potu v Tokio ustavil v Harbinu in imel pri tej priliki govor, ki je japonsko vlado zelo vznemirilo. Japonska vlada vsled tega neče sprejeti poverljivih listin poslanika Kopa in je na njeno prošnjo slovesna predaja akreditivov preložena. Japonski listi pišejo, da je bil govor Kopa v Harbinu prvi in poslednji govor, ki ga je imel kot poslanik v Tokiu.

— **Sprememba sovjetske ustave.** Vserošijskemu kongresu sovetov, ki se prične dne 8. maja, bo predložena sprememba ustave v tem smislu, da se priznava sovetom in tujim družbam lastninsko pravico, če se s tem pospešuje produktiven razvoj Rusije. V zvezi s tem se poroča, da bo dovolila sovjetska vlada tujim družbam velike koncesije, in sicer za pridobivanje zlata ob Leni v Sibiriji ter bakra in železa v Altaju in Uralu. (V mirnem času se je ob Leni pridobivalo letno do 100.000 kilogramov suhega zlata.)

— **Dunajska propaganda za priključitev Avstrije Nemčiji.** Ob priliki renške proslave je imel avstrijski podkancler dr. Waber govor, v katerem je med drugim dejal: »Sele tedaj, če se bodo državne meje krile z narodnimi, se bo izvršil sporazum narodov v smislu njihove samoodločbe. Danes pozdravljamo z Donave tja k Renu. Samo priključitev k velikemu enotnemu nemškemu gospodarskemu ozemlju more pospešiti razvoj nemškega naroda v Avstriji. Samo priključitev more dati Ostmarki in Porenju lepšo bodočnost.« — Se odločnejše pa je govoril predsednik vladne velike nemške stranke dr. Wotava, ki je dejal: »Veliko-nemška stranka pričakuje od nemške in avstrijske vlade, da bosta vse potrebno pripravile za veliko uro in stavile v službo te velike misli diplomacijo in žurnalistiko. Nikdar se ne bo pustil nemški narod Avstrije vsiliti v kako donavsko konfederacijo, nikdar ne bo opustil boja za samoodločbo vseh Nemcev Srednje Evrope.

Prosveta.

Aida z gostoma Čaletom in Orlovom. Danes v četrtki zvečer gostujeta zopet v operi Aida in sicer v naslovni vlogi gospa Vika Čalet, v vlogi Radamesa pa junaški tenor gospod Dimitrij Orlov. Ostale vloge so v sledeči zasedbi: Amneris — Thierry-Kavčič-Kova, Svečnica — Ribičeva, Amonasro — Čvejič, Sel — Mohorič, — kralj egipčanski — Pugalj, Ramfis — Zathay. — Predstava se vrši za red A. Začetek ob pol 8. uri.

Gledališka uprava opozarja vse posetnike ljubljanskega opernega gledališča, da se bodo v maju in juniju začele krajše operne predstave mestu ob pol 8. ob 8. uri zvečer. Tako začne sobotna predstava opere »Glumati« in »Cavalleria rusticana« že ob 8. uri. Natančno določeni začetki v razviden vseleji z gledališkega lista.

Gostovanje Hudožestvenikov v Ljubljani vse vrši v sledečem redu: V petek, dne 15. t. m. »Na dnu«, v sobota 16. t. m. Gogoljeva komedija »Zenitec« in v nedeljo 17. t. m. klasična »Medea«. Vstopnice za ta tri gostovanja so v predprodaji od petka dalje pri

dnevni blagajni v operi. Zunanji posetniki naj naroče vstopnice pisмено pri upravi Narodnega gledališča. Cene sedežem iste kakor lansko leto.

Novi stenski zemljevid Slovenije po profesorju Franc Orožnu priredil dr. Karl Capuder. Nova izdaja že splošno upeljanega Orožnovega zemljevida vojvodine Kranjske, ki pa je obsegal tudi južno Štajersko in Koroško ter slovenske dele Primorja ter dobro služil našim šolam in uradom zaradi svojega razmeroma velikega merila (1 : 130.000), je postala nujna potreba, ker je izdaja zastarela in tudi pošla. Nova izdaja ima namen seznaniti z novo politično razdelitvijo slovenske zemlje. Zlasti važne so narurne državne meje. Upošteva najnovejše podatke jugoslovensko-italijanske razmejitve, zlasti razmejitvene posledice rimske pogodbe z Italijo pri Reki. Dasi še ni končno izvršena vsa razmejitve, so vendar dela že tako napredovala, da ni pričakovati večjih izprememb, ki bi jih bilo mogoče na karti v tem merilu vidneje označiti. Na novo je dodan kot posebni zemljevid Dolenje Prekmurje in Medjimurje. V notranjosti je na podlagi zakona o razdelitvi države

na okrožja (sreze) in raznih dodatnih določb razdeljena Slovenija. Posebno velike izpremembe so na nekdanjem južnem Štajerskem. Ta razdelitev bo važna za urade, ki dosedaj nimajo tako nazorne pripomočke za spoznavanje nove administrativne razdelitve, ker po uradih še vedno vise stari sedaj že samo zgodovinski zemljevidi. Popravljeni so na podlagi rezultatov zadnjega ljudskega štetja znamenja za kraje. Na novo so vrisane železnice in važnejše nove ceste, spreminjenih je mnogo krajevnih imen, da so v skladu z uradno upeljanimi imeni in posebej še s stenskim zemljevidom, ki ga je izdala Slovenska Matiča. Tudi višine so točneje določene. V šolah bode tedaj omogočen pouk Domovinoznanstva, ki so ga doslej ovirale zastarele stenske karte. Zemljevid obstoji iz šest listov in velja nenalepljen 120 Din, nalepljen na papir s platnениmi prigrabi 240 Din, na platno s palicami Din 360. Kdor ima pa kak star na platno kaširan zemljevid, ki ima vsaj velikost 180 X 146 cm ga lahko pošlje Jugoslovanski knjigarni, ki mu ga proti mali odškodnini prelepi z novim zemljevidom. Zemljevid se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Dnevne vesti.

Persekucija uradništva se nadaljuje.

Včerajšnji »Slovenski Narod« poroča, da so premeščeni: prof. mariborske gimnazije g. Fran Bračun v Niš, prof. I. drž. gimnazije v Ljubljani Evgen Jarc v Tuzlo in profesor II. realne gimnazije Bogumil Remeč v Jagodino.

Ko so prečitali mladinski fanatiki to vest, so sigurno vzkliznili: Al' smo jih! Pa imajo le deloma prav. Ker bolj ko omenjeni profesorji, je udarjena avtoriteta države.

Vsi premeščeni profesorji so stalni državni nameščenci in po zakonu se jih sme premeščiti le na lastno prošnjo ali pa vsled disciplinarne preiskave. Niti eno niti drugo se v tem slučaju ni zgodilo, temveč vsi so premeščeni iz političnih razlogov. Prof. Bračun, zato, ker pripada narodno socialistični stranki, ki je glasovala za ustavo, prof. Jarc in Remeč pa, ker sta »klerikalca«. Ali mar »klerikalce« ne sme služiti v Sloveniji, ki je izvolila 20 »klerikalnih« poslancev.

Persekucija uradništva je smrt dobre uprave in je gajzenje zakona. Ta pa je fundament države. In kljub temu so naši »državotvorci« na svoje zadnje dejanje ponosni!

Da so omenjene premestitve tudi skrajno nekulturni čin, ni treba posebej dokazovati, ker so izraz sovraštva in nizkotne maščevalnosti, ki je lastna samo barbarom.

Značilno je, da so se premestitve izvršile tik po proforskem kongresu. Ali bo proforsko društvo nastopilo sedaj v obrambo svojih članov? Ali moramo v resnici dvomiti? In kaj misli narediti uradniško združenje? Morda se bo poklonilo celo g. Pribičeviću?

Toda premestitve niso samo nemoralne, temveč tudi bedaste. Kaj si domišljujete, da bo sedaj »klerikalne« stranke konec? Prof. Jarc in Remeč sta v prijetnem položaju, da moreta resignirati na prijetnost bivališča v Tuzli ali pa v Jagodini. In z državnim penzijonom moreta iti s polno paro na delo za SLS. Naj si vendar mladini na domišljujejo, da je to čisto vseeno.

Danes pravijo mladinski fanatiki: Al' smo jih! Pride čas, ko bodo to rekli drugi, in verjetno: še z večjo brezobzirnostjo. In tako se bo ponavljal zakon o akciji in reakciji in ugonabljal naše kulturno življenje. Komu v korist? Komu v čast?

Naj odgovori na to cekinasta mladinska politika!

— **Donesek k slovenski, pa tudi jugoslovanski politiki.** Največja politična afera zadnjih dni je bila odstranitev cirilskega napisu z Jugoslovenskega kluba. Ali Slovenci res nimamo nobene večje skrbi? In, ali nimajo naši »državotvorci« nobene druge stvari, da bi dokazali svojo ljubezen do države? Eni ko drugi so smešni, žal, da plača to smešnost mesto njih — narod.

— **»Roitseh«.** Tako imenuje »Balkan«, prijatelj naših mladov Rogoško Slatino. Gorje, če bi to storil kak Davidovičev list. Ali bi deklamirali naši mladini o avstriakantstvu.

— **Prof. dr. Josip Gruber.** V nedeljo je umrl v Pragi prof. dr. Gruber, eden prvih čeških znanstvenikov, ki je užival kot sociolog in narodno gospodarski strokovnjak svetoven sloves. Rojen l. 1865. v Lužah pri Litomišlju, je dovršil l. 1890. v Pragi univerzo in postal po 11 letih profesor na praški univerzi. Njegovo znanstveno delo je bilo zelo obsežno. Mnogo se je udeleževal tudi na publicističnem polju ter bil velik prijatelj novinarjev, kar je tudi z dejanja dokazal kot minister za socialno politiko. Zlasti se je trudil za ustanovitev novinarske visoke šole v Pragi. — Politčno je pripadal Masarykovi realistični stranki in ostal njenim načelom zvest do zanjega. Vsled svoje visoke kulture pa je užival ugled pri vseh strankah in njegovo smrt občuti kot udarec ves češki narod. — Pokojni dr. Gruber je bil tudi vnet prijatelj Jugoslovenov in zvesto podpiral jugoslovenske študente v Pragi. — Slava njegovemu spominu!

— **Prispevki za novinarski penzijski fond.** Jugoslovansko novinarsko združenje je prejelo do sedaj sledeče prispevke za ustanovitev penzijskega fonda: Kralj 20.000, predsednik Pašić 4000, rentje Milan Stefanović 2000, industrijalec Milan Stanojevič 500, kavarnar Mata Vukomanović 500, bivši predsednik Narodne skupščine Ljuba Jovanović 150 in francosko-srbska banka 2000 Din.

— **Likvidacija agrarnih direktij odložena.** Ministrski svet je sklenil odložitev likvidacije agrarnih direktij v Ljubljani in Zagrebu do dne 31. oktobra 1925. Vsled tega bodo nadaljevala agrarne direktije do omenjenega dne svoje posle v dosedanjih kompetenci.

— **Transakcija Trboveljske premogokopne družbe.** V svojem listu z dne 3. aprila t. l. smo iz »Jutarnega lista« posneli vest, v kateri se stavlja gosp. M. Roter, predsednik Banque des Pays de l'Europe Centrale v zvezi s provizijo pri prodaji delne družbe »Arsa« ter z nakupom delnic Slavske banke. Kakor smo imeli naknadno priliko se in-

formirati, ta vest ne odgovarja resnici, kar lojalno beležimo.

— **Jugoslovanska Češkoslovaška Liga v Ljubljani** — izlet na Češkoslovaško. Sestanek članov, ki so se prijavili za izlet na Češkoslovaško, se vrši v petek dne 8. t. m. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji Zvezda. Ker se izlet vrši že v prvi polovici junija, naj se sestanka v svrhu podrobneje razgovora sigurno udeležijo poleg že prijavljenih izletnikov tudi vsi oni člani Lige, ki se za ta izlet zanimajo.

— **Notarska vest.** Notarski kandidat Jure Detiček je imenovan substitutom pok. notarja Jurija Detička v Celju.

— **Zdravniška vest.** Sekundarni zdravnik javne bolnice v Celju dr. Fran Benedetič je imenovan za rudniškega zdravnika v Senovem pri Rajhenburgu.

— **Poplava Save pri Zagrebu.** Pri Zagrebu je Sava sicer že nekoliko padla, vendar je še vedno tako visoka, da do večeraj ni bilo mogoče priti do mestnega kopališča, ker je bil teren krog in krog poplavljen. Voda je napravila veliko škodo, ker je razruvala vse zemljo. Oceniti bo škodo mogoče šele, ko voda izgine. Na poljih je uničena vsa setev. Voda je poplavila teren od mestnega kopališča do polovice Cvjetne ceste ter od tipografskega igrišča do Miramarke ceste. Na tipografskem igrišču je bila voda visoka pol metra.

Kam v soboto zvečer?

V dvorano »Kazine«, tam priredi pevski odsek »GRAFIKA« svoj prvi zabavni večer s petjem, plesom in drugimi zabavnimi točkami.

— **Katastrofalna poplava v Paraćinu.** Vsled zadnjih nalivov je prišlo dne 5. t. m. ponoči v Paraćinu do katastrofalne poplave. Izstopila je reka Crnica ter preplavila Paraćin tako, da stoji voda mestoma po dva, tri in štiri metre visoko. Vsled tega stoji manjše hiše do strehe v vodi. Valovi so odnesli mnogo živine, pohištva in raznih drugih predmetov. V svrhu rešitnih del je bilo alarmirano vojaštvo. Železniška proga med Paraćinom in Zaječarom je razdejana v dolžnosti 400 metrov. Hidrotehnični strokovnjaki in vojaštvo so prebili visoki železniški nasip, da ima voda odtok ter se zmanjša njen pritisk na nasip. Ljudstvo je prenečlo večino na strelah, v kolikor se ni posrečilo vojaštvu, da ga je rešilo. Domneva se, da je zahtevala poveljenj tudi večje število žlovaških žrtev. Živine je poginilo veliko, krave je voda vsu uničila.

— **Nesreča na Blejskem jezeru.** Predvčerajšnjim zvečer okrog polnoči je popivala družba 5 delavcev v gostilni »Strgulce« na Mlinem ob Blejskem jezeru. Ko so se fantje dobro »pokrepčali«, so postali razposajeni in prišlo jim je na misel, da bi se šli voziti po jezeru. Štirje so poskakali srečno v čoln, ko pa je skočil z vso silo peti, se je čoln prevrnil in fantje so padli v vodo. Dasi so bili samo kake tri metre od brega, sta se rešila samo dva, dočim so našli trije v hladni vodi žalostno smrt. Ti trije so: Stanko Knafl, čevljarjski pomočnik, rojen 1903 v Doslavčah, občina Breznica na Gorenjskem, Marko Artel, čevljarjski pomočnik, rojen 1906 na Bregu, občina Bled in Alojzij Mihelič, delavec, rojen 1908 na Bledu. Včeraj dopoldne jih je izvlekel iz vode ribič France Mandl. Stvar je vzbudila na Bledu in v okolici precejšnjo senzacijo, ker ne pomnijo ljudje, da bi bili utonili v Blejskem jezeru kar trije ljudje naenkrat.

Edgar Rice Burroughs:

Tarzanovi doživljaji v džungli.

Toda Teeka je zarenčala in pokazala zobe. Gazan je hotel k materi, a ona mu je s svarilnim kreegah! zapovedala, naj se umakne na drevo. Očividno je novi oboževanec ni posebno prijetno presenetil. Toog je zapazil njeno nevoljo ter je spremenil svoje obnašanje. Začel se je košatiti pred njo, se bil s pestmi po prsih in se gravitetično prekladal pred njo.

— Jaz sem Toog! — se je bahal. — Glej moje čokane. Moje orjaške roke in mogočne noge. Z enim samim ugrizom ubijem najmočnejšega samca. Sam sem umoril Sheeto. Jaz sem Toog. Toog te je pozelel. — Po teh besedah je pričakoval uspeha. Ni bilo treba dolgo čakati. Z nenavadno spretnostjo za svojo težo se je Teeka obrnila in zbežala v drugo plat. Toog se je jezno pogнал za njo, a mala samica je bila urnejša. Nekaj časa jo je preganjal, nato je sopihajoče obstal in nabijal z orjaškimi pestmi po tleh.

Z drevesa je mladi Gazan nejevoljno opazoval prizor. Ker je bil še mlad ter se čutil varnega, je zabrusil preganjalcu neprimerno psovko. Toog se je ozrl kvišku. Teeka je stala precej vstran — kajti daleč ni mogla od Baluja. Toog je hitro razumel ter se je sklenil s tem okoristiti. Videl je, da žepi Gazan na samotnem drevesu, s katerega mora splezati če bi hotel k materi. Poizkušal bo pridobiti mater, ki ne more zapustiti otroka.

Zavihtel se je na spodnje veje. Gazan ga ni več

zasramoval. Ko je pričel Toog plezati se je izraz obraza hitro spremenil v bojazen. Teeka ga je posvarila, da naj spleza visoko med veje. Gazan se je povzpel med najtanjše veje, ki ne bodo mogle nosti težkega samca. A vkljub temu je Toog plezal. Teeka se ni vznemirjala. Vedela je, da Toog ne more tako visoko, da bi zagrabil Baluja. Zato je sedla na travo in zasramovala z različnimi džungelskimi priimki Tooga, kar je kot samica posebno dobro znala.

Toda pretkane zlobe Toogovih možgan ni poznala. Sklepala je, da bo splezal tako visoko, kolikor bo pač mogel, a bo takoj nato zopet nadaljeval z njenim zasledovanjem, kar bo seveda brezuspešno. Tako je živo verovala v varnost svoje lastne osebe in svojega otroka, da ni iztisnila klica na pomoč, ki bi takoj privabil krdelo opic.

Toog je plezal tako visoko, v kolikor se je pač mogel zaupati visokim vejam. Gazan se je nahajal še vedno pet metrov nad njim. Toog se je ugnezdil ter zagrabil široko vejo in jo pričel tresti. Na tanki veji je visel Gazan, visoko nad zemljo. Takoj pri prvem streslaju je izgubil ravnotežje, a ni padel. Obrzjal se je z vsemi štirimi. Toog je podvojil napor. Treslaji so povzročali divje otepavanje veje. Teeka je jasno videla, kakšen bo konec. Vspričo velike materinske ljubezni je pozabila na svojo varnost ter se skočila k drevesu.

Še preden ga je dosegla, je Toog omajal Gazanovo ravnotežje. Z divjim krikom je strmoglavil mali skozi veje ter obležal nepremično pred materinimi nogami. Le zamolkel udarec se je čul. Obupno jadikujoča se je pripognila uboga Teeka, da bi

ga vzela v naročje, a v tem hipu je bil Toog za njo.

Divje se je borila, toda orjaške mišice so bile premogočne za njeno telo. Toog jo je davil in pretepaj, tako da se je že napol udala v svojo usodo. Nato jo je zadel na ramena in odkorakal z njo proti jugu.

Na tleh je ležal nepremično mali Gazan. Ni stokal. Tudi ganil se ni. Počasi je zahajalo solnce. Premetena zver se je plazila skozi džunglo v grmovju. Dango, hijena. Grozni gobec je porinjila skozi odprtino med listjem, povohala je in oči so zagledale Gazana.

Teaga dne se je Tarzan že navsezgodaj podal v kočico na obali, kjer je preživel že toliko srečnih ur, kadar se je ostalo krdelo nahajalo v bližini. Na tleh je ležal moški skelet — vse kar je še spominjalo na lorda Graystoka. Prav tako je ležal skelet, kakor je nekoč tresčil Keršak še živega moža ob tla. Ze zdavnaj so termiti in drugi mrčes oglodavali kosti do golega. Tarzan mu ni nikoli posvečal pozornosti, kakor tudi drugim kostem ne, ki so ležale razstresene podžungli. Na postelji je počival drug skelet, manjši in nežnejši. Tudi za tega se Tarzan ni zmenil. Kako naj bi vedel, da je bil eden materin, drugi očetov? Se manj se je brigal za kupček kosti, ki so ležale v zibelki, katero je pokojni lord s tako ljubeznijo izdelal. Da so bile baš te kosti potrebne za dokaz njegovega pravega izvora, to je daleč presegalo mladeničevo domišljijo. Zanj so bile kosti — kosti. Rabil jih ni, kajti na njih ni bilo mesa, postelje ni potreboval, skelet na tleh pa je lahko vsak čas prestopil.

(Dalje prih.)

Povzeto po delu »Tarzanovi doživljaji v džungli« od Edgara Rice Burroughsa.

— Nenavaden samomor. V ponedeljek se je pripetil v Beogradu nenavaden samomor. Okrog 9 ure jutraj si je vzel na železniški progi življenje Ilija Branković, prozni mojster na ta način, da je odpel na neki strmini vagon, ga spravil v tek, skočil predenj ter položil glavo na tračnico, nakar mu je šlo kolo čez vrat ter mu odrezalo glavo. Kaj je napotilo moža do tega žudnega samomora, ni znano.

— Drama radi ljubesumnosti med osemdesetletnikoma. Kakor poročajo iz Stockholma, se je odigrala te dni v občini Kvarsta na Švedskem drama radi ljubesumnosti, ki je zahtevala dve žloveški žrtvi. Neki 80 letni delavec je bilo ljubesumen na svojo prav toliko staro ženo. Zato jo je tako naklestil, da je umrla valed poškodb, nakar je izvršil staro samomor s tem, da si je precesal žile.

Ljubljana.

1— Ljubljanske volilce opozarjamo, da si ogledajo pravočasno volilne imenike. Boj za avtonomijo Ljubljane mora biti žestno dobojevan, zato se ne sme izgubiti niti en glas. — Pričakujemo, da bodo stranke Ljubljanske samoupravne zveze storile v polni meri svojo dolžnost!

1— Mestnemu magistratu bi priporočali, da bi vendar enkrat pričel se baviti s mislijo, da je treba odprte vozove za smeti odpraviti. Ta higijenski škandal bi se res že lahko končal.

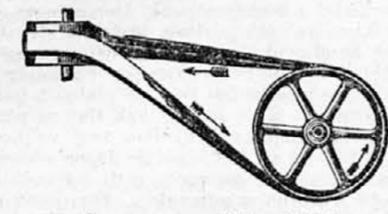
1— Inš. Ciril Metod Koch je umrl večeraj v Ljubljani. Pokojnik je bil rojen l. 1867. v Kranju, dovršil l. 1890. specialno šolo za arhitekturo na akademiji vpadablajočih umetnosti na Dunaju in postal l. 1893. ljubljanski mestni arhitekt. Potresna katastrofa je dala agilnemu arhitektu obilo prilike, da je uveljavil svoje zmožnosti v korist Ljubljane. Regulacijski načrt je v glavnem njegovo delo in enako tudi velik del novih stavb. Hotel Tivoli, šola mladiko, šola na Barju in druge stavbe so bile zgrajene po njegovih načrtih. Pokojni arhitekt je bil zaveden narodnjak in odločen naprednjak. Bodi mu ohranjen žesten spomin.

— Kap je sadela večeraj popoldne na Kongresnem trgu v pokojenega nadučitelja Ivana Lovstika s Vrhnike. Prvo pomoč mu je nudil Sokol Ljubljana. Preminul je naš dolgoletni član, brat ing. Ciril Koch mestni stavbeni nadsvetnik. — Članstvo pozivljamo, da se vdeleži v šim največjem številu pogreba, ki se vrši jutri, v petek ob 4. uri popoldne. Kroj, civilni s znakom. — Zdravot Ljubljanski Sokol.

slučajno navzoči dr. Minar, nakar s oga prepejali v bolnico.

1— Zahvala. Akademsko društvo jugoslovenskih tehnikov v Ljubljani se najtopeje zahvaljuje cenjenemu občinstvu, ki je s svojimi darovi ob priliki svetilničnega dneva 26. aprila t. l. pripomoglo do lepega uspeha. — Odbor A. D. J. T.

La KNOCH - jermena za pogon

vedno na skladišču.

A. LAMPRET, Ljubljana

KREKOV TRG ŠT. 10. — TELEF. 247.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 6. maja 1925.

Vrednote: 7% invest. poz. iz l. 1921 den. 61.50, bl. 63; loter. 2 1/2% drž. renta za vojno škodo den. 169.50; Celjska posojilnica den. 200, bl. 205; Ljubljanska kred. banka den. 225; Merkantilna banka den. 110, bl. 124; Prva hrv. šted. den. 795, bl. 805; Kred. zav. za trg. in ind. den. 190, bl. 200; Strojne tov. in liv. bl. 134; Trboveljska premog. družba den. 375; Združ. pap. Vevče den. 110, bl. 120; Stavbna družba den. 265, bl. 280.

Blage: Deske 30, 40, 50, 60 mm, monte, feo meja, 4 vag., den. 580, bl. 580; hrastovi frizi od 4—9, od 25—60, I. in II. vrsta, feo meja den. 1380; jelovi hlodi od 25 cm prem., različne dolž. feo nakl. post. den. 250; cerovi hlodi od 25 cm, od 2 m dolž., feo nakl. post. 2 vag., den. 18, bl. 18; bukova drva, 1 m dolž. suha, feo meja den. 25; pšenica Rosafé, rinf., par. Ljubljana bl. 470; pšenica avstralska, rinf., par. Ljubljana bl. 465; pšenica Hard Winter št. 2, rinfusa, par. Ljubljana bl. 490;

otrobi pšenični, deb., feo vag. Ljubljana den. 215; otrobi pšenični, drob., feo vag. Ljubljana bl. 190; koruza promptna, par. Ljubljana den. 215; oves makedonski, orig., par. Ljubljana den. 340; krompir rumeni, feo štaj. post. bl. 115; krompir roza, feo štaj. post. bl. 185.

BORZE:

— Zagreb, 6. maja. Devize: Curih 11.97—12.07, Praga 183—185.40, Pariz 322.50—327.50, Newyork 61.67—62.47, London 299.855—302.885, Trst 253.75—256.75, Dunaj 0.086970—0.088170.

— Curih, 6. maja. Borza: Beograd 8.335, Pariz 27.075, London 25.09, Newyork 517.10, Milan 21.26, Praga 15.325, Dunaj 0.00728.

× Prodaja starih avtomobilov, avtomobilskih gumijev in železnih odpadkov se bo vršila dne 4. junija t. l. pri Avtokomandi I. armijske oblasti v Petrovaradinu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Dobave. Dne 15. maja t. l. se bo sklenila v pisarni intendantskega slagalista Dravske divizijske oblasti v Ljubljani pogodba za dobavo olja, masti, fižola, riža, makaron, zdroba, jesiha, sladkorja in kave. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 20. maja t. l. pri komandah mesta o Otočacu in Sisku, dne 21. maja pri komandni mestu v Petrinji glede dobave mesa za garnizije Otočac, Sisak in Petrinja. — Dne 2. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave kositra in mehkega svinca. — Dne 4. junija t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave mrežastega platna ter glede dobave vijakov (Whitworth). — Predmetni oglas z natančnejšimi podatki so v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

× Prodaja starih sedov se bo vršila dne 30. maja t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

To in ono.

Zeničbeni ples.

Vsako pomlad, ko cveto rožice in arca, se priredi, že nekaj let sem, v pariški okolici zeničbeni ples, ki naj bi olajšal ljudem zeničev. Zakaj Francija potrebuje otrok. Ideja ima smisel, in organizacijski komi-

te jo izvede prav strokovnjaško. Mladenički se hoče oženiti, mora imeti že grozno veliko smolo (ali pa srečo?), da se vrne nezaročen domov. Ples na vrtu med cvetočim drevjem in grmičevjem, ki izgleda natančno tako kot vsaka druga plesna zabava in je vendar popolnoma drugačen: vsi plesalci so numerirani. Zakaj, kdor se udeleži te prireditve mora navesti v jamstvo za resnost svojih namenov v pisarni svoj naslov ter pripisati, kaj želi, da mu nakloni usoda in, kaj more sam ali sama nuditi usodi. Torej, na primer:

Številka pet. Ernest Dupont, komi v trgovini mobilij, 800 frankov mesečne plače, trideset let star, bil dve leti v vojni, ranjen, toda zdrav, bi želel okroglo blondinko, ki nima opreme, toda bi rada imela velike otrok.

Ali pa: Številka osemnajst. Rozalija Durant, modistinja, samostojna, z nekaj prihranki in velikim krogom odjemalk, 29 let, želi dostojnega moža krepke postave, dobrega srca in liberalnega svetovnega naziranja.

Mimogrede omenjeno: Te navedbe niso izmišljene, samo imena so izpremenjena.

Akti se shranijo v pisarni, gospodu Dupontu pripno na levo stran suknje številko pet, gospodično Rozalijo Durand pa okrase številko osemnajst in nato ju izpuste na lov za srečo. Komur se dopade mladenka ali mladenič, ta gre v pisarno ter si da pokazati številko. Potem je takoj jasno, ali je mogoče, da se najdeta sreci — no, da, tako se vendar reče — ali pa je treba iskati naprej.

Ta obžekorstna institucija se je obnesla. Lansko leto je bilo razpoloženje posebno ugodno; nedelja je končala z bilanco osemdesetih parov zaročencev. To pomlad, se zdi, je bila žetev nekoliko manj bogata. Zeničbeni ples se je vršil v Fontenay-sous-Bois, kjer so motile socialni pomen spomladanske prireditve mnogobrojne neslane šale nedelj-skih izletnikov. Komite zagotavlja, da je bila dan izjema. Solnce je razgrela zemljo in razposajenost se je razvijala kakor pomladanski popki. Vreme je bilo nesolidno, ljudje niso imeli veselja za zaroke.

»Toda,« je pristavil zaupnik z nadopolnim smehljajem, »čeprav ni bilo poročnih parov: otrok bo pa vendar prišlo nekaj na svet.«

Izdajatelj: dr. Josip Hacin.

Odgovorni urednik: Zeleznikar Aleksander. Tiska tiskarna »Mercur« v Ljubljani.

Šack London: (77)

Burni doživljaji. Roman z lužnega morja.

Toda v teh krajih je vladala neka tradicionalna gostoljubnost, ki nikakor ni dovoljevala, da bi svojega gosta kakorkoli opomnil na umestnost njegovega odhoda. Tudi ni mogel posvariti Joane, ker mu je neki občutek narekoval, da tako ravnanje ne bi bilo pravilno. Če bi vedel kako malenkost, ki bi govorila v neprilog Tudorju — je ne bi mogel povedati Joani — in vendar je bilo najhujše od vsega, da o tem človeku sploh ni vedel nič slabega. Baš to je bilo najbolj mučno in zato so Sheldonova včasih njegova lastna čustva tako porazila in razočarala, da je moral siloma pomiriti svoje živce ter nepristransko razsoditi, da njegova nenaklonjenost napram Tudorju izvira le iz neutemeljenih predsodkov in ljubesumnosti.

Na zunaj pa je kazal mirno in smehljajoče lice. Delo na plantajah je napredovalo. Ladji Martha in Fliberty Gibbet ste prihajali in odhajali in vmes so tuptatam priplule tudi druge obrežne ladje, ki so se ustavile, da počakajo na veter in da njihove posadke malo pokramljuje, popijejo par steklenice in

zaigrajo partijo biljarda. Satan je vztrajno branil črncem dostop na dvorišče. Boucher je prihajal redno v svojem ribiškem čolnu ter prebil vsako nedeljo na Berande. Joana, Sheldon in Tudor so se shajali po dvakrat na dan pri zajtrku in pri obedu, se pomenkovali kot tovariši ter v miru in prijateljsstvu preživljali večere na verandi.

Nato pa je prišlo tisto. Tudor je napravil napako. Niti oddalež se mu ni sanjalo o njeni neskončni plahosti, o njenem slepem sovraštvu do vsake sile in pritiska, o njenem odporu proti vsaki nadvladi; toploto in navdušenje v njenih očeh, ki ga je izzvala njegova sadnja povest, je pomotoma smatral za nežno privolitev; potegnil jo je k sebi, položil siloma roko krog njenega pasu in mislil, da njen divji odpor ne pomeni nič drugega kot plaho obrambo neizkušene deklice. Ta prizor se je odigral po zajtrku na verandi; Sheldon je bil takrat v hiši, kjer je pregledoval katalog nekega veletrgovca iz Sidneya, ter zapisoval svoja naročila za parnik, ki je imel pripluti prihodnji dan. Tedaj pa je zaslišal ostri krik Joane in takoj nato udarce roke, ki je glasno ploskala ob obličje. Joana se je istrigala iz Tudorjevega objema, ki je bil sanjo znamenje zoperne sile, ter ga udarila s mnogo večjo močjo in odločnostjo po obrazu kot svoj čas Gogoomyja.

Sheldon se je zdrnil ter je hotel planiti pokonci, vendar se je obvladal ter sedel v naslonjač; ko je Joana vstopila, se je imel že zopet popolnoma v oblasti. Desna laket ji je počivala v levi dlani, ki jo je krepko stiskala, dočim ga je njeno blede obličje s plamtečimi rdečimi lisami sredi lica spominjalo na čase, ko jo je prvič videl srdito in razburjeno.

— Roko mi je stisnil, — je izbruhnila jezo, odgovarjajoč na njegov vprašujoči pogled.

Nehote se je moral nasmejati. To je bilo tako podobno njej in še bolj podobno onemu fantu, ki je tičal v njej: pritekla je ter se pritožila nad telesno bolečino, ki jo je utrpela. To pač še ni bila žena, ki bi spoznala navade moških in vedela, kako je treba z njimi ravnati. Glasna sašunica, ki jo je bila prisilila Tudorju, je Sheldonu še vedno zvenela v ušesih. In ko je gledal to dekle pred seboj, ki je tožilo nad bolečino, se mu je nasmeh še bolj razširil.

In baš ta smehljaj je povzročil, da je Joana spoznala neumestnost svojega krika in živo zarudela kot še nikoli dosihdob. Njeno grlo, obličje in čelo je sažarelo od sramežljive rdečice.

— On, on — je skušala opisati globoko ogorčenje, nato pa se je znenada obrnila ter odšla skozi zadnja vrata in po stopnjicah navzdol.

Sheldon je obsedel v sobi in je jel pre-mišljevat. Bil je jezen in čimbolj se je pečal s tem dogodkom, tem bolj se je srdil. Če bi se bilo to pripetilo katerikoli drugemu ženi in ne Joani, bi bila stvar samo zabavna. Toda Joana ni bila žena, katero bi smel kdopobjubiti s silo. Vsa ta stvar je imela prav zahrbtno lice — ter je dikala po umazani in slabi komediji, ker pa se je tikala Joane, ni pomenila nič več in nič manj kot svetokrunstvo. Oni možak tam bi moral biti pač malo pametnejši. Sheldon je imel občutek, da mu je nekaj ukradel, in sicer nekaj, kar je smatral za svojo last, in ljubesumnost ljubečega moža se je pri tej misli na to izsiljeno zaupnost pripravljala na boj.

Takšno je bilo njegovo razpoloženje, ko so se steklena vrata zvenketajoče zaprla za Tudorjem, ki je vstopil v sobo in obstal pred njim. Sheldon ni bil pripravljen na Tudorjevo jezo, čeprav je bilo očito, da je bil razkašen.

— No? — je vprašal Tudor izzivajoče.

Tedaj se je Sheldonu razvezal jezik.

— Upam, da nikdar več ne poskusite kaj podobnega. Več vam ne bom govoril. Omeniti hočem le še, da bom ob vsakem času neizmerno srečen, če vam bom mogel ponuditi svoj ribiški čoln. V par urah vas spravi na Tulagi...

MALI OGLASI

vsaka nedeljska beseda 40 para.

Suhe mavrohe ali smrčke

kupujemo. Kupci smo tudi za suhe gobe jurčke. Sever & Co. Ljubljana.

Abadie

cigaretni papir se pot stalno na zalogi. A. Lampret, Krekov trg 10.

Na dobro

in celo domače hrane se sprejmo več oseb. Naslov pove uprava.

Šivalni stroj

dobro ohranjen se kupi. Ponudbe na upravo pod »T a k o j c«.

Miren gospod

kateri je cel dan odsoten išče sobo s separatnim vhodom, najraje v bližini opere. Ponudbe do 21. maja na upravo lista pod »S o b a c«.

Službo išče

akademsko nazobražen 25 leten gospod v industriji, trgovini ali drugem podjetju. — Ponudbe na upravo lista pod »Delo«.

Kupi se

pohištvo za pisarno (večjo ameriko, omaro, stole, event. celo garnituro, preproge itd. — Podrobne ponudbe na upravo lista pod šifro »I. B.«

Vrtnice

visokodebelne, priznane lepih vrst, kakor tudi vrtnice-plesalke in vrtnice-žaluzije nudi cenj. občinstvu Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg št. 3. Naročila se sprejemajo tudi v svetilničnem paviljonu pri frančiškanskem mostu.

Trgovci zaslužijo

dobre pri patentiranih javorjevih pralnikih 28 x 31 cm kot slonekešeni, trpežnejši od pločevinastih, 50 komadov 400 Din povzajem. Vrečko, Polzela.

Damski in dekliški slamniki

po znižanih cenah ravno-kar došli!

Oblike damske od Din 70— do Din 150—, otroške od Din 50— do Din 70— nakitni od Din 100— naprej — dokler traja zaloga. Oglejte si cene v izložbi

MINKA HORVAT, Ljubljana, Stari trg štev. 21

Najboljši šivalni stroj je edino le

Josip Petelinc-a

znanke **Gritzner in Adler** za rodbno, obrt in industrijo blizu Praterne-voga spovovka Pouk v vazonu brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila

Na veliko Telefona 915 Na malo

Kupi se

dobro ohranjeno moško kol. Ponudbe na upravo pod šifro »K o l o c«.

PLATNENE ČEVLJE ZA DAME

dobite pri tvrdki

M. TREBAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 6

po sledečih cenah:

Beli platneni na 1 špango z leseno peto	Din 120—
Beli platneni na 2 špange z leseno peto	Din 120—
Beli platneni na trake z leseno peto	Din 120—
Sivi platneni na 1 špango z leseno peto	Din 120—
Sivi platneni na 1 španco in usnjeno peto	Din 120—
Sivi platneni na trake in usnjeno peto	Din 120—

Posilja se tudi po poštnem povzetju.

„GROM“

CARINSKO POSREDNIŠKI IN ŠPEDIJSKI BUREAU LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“. Telefon Interurban štev. 454.

PODRUŽNICE:

Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavlja vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresne pošiljke.

Matematiko

ponuduje profesor. Honorar smeren. Ponudbe na upravo lista pod »Mate-matika«.

Pozor!

Večja množica različnih znanj se-ceno proda. Ponudbe do 20. maja na upravo pod »Z n a m k e c«.